

- Службени Београд би требало да упути поруку Србима у Босни и Херцеговини да им је БиХ домовина, а Сарајево главни град, и да своју политику креирају у тим оквирима, истиче у интервјуу за Данас Стјепан Месић, председник Републике Хрватске, одговарајући на питање шта би, по његовом мишљењу, Србија требало да предузме поводом актуелне политичке кризе у БиХ.

Да ли су ваше тврдње о неискреној улози званичника из Србије у догађајима у БиХ засноване само на, како сте рекли, чињеницама да се „Тодић љуби с Додиком“ и „дочекује злочинку Биљану Плавшић“, или располажете и неким сазнањима?

- Службени Београд каже да прихваћа све што се договоре три народа у БиХ, али премијер Републике Српске Милорад Додик не пристаје ни на какав договор. Службени Београд се изјаснио за цјеловиту и јединствену Босну и Херцеговину, али Додик тражи издвајање Републике Српске и не пристаје на цјеловиту БиХ. Милорад Додик не сматра БиХ константом, него константом сматра Републику Српску, као што не сматра Сарајево главним градом.

Како, с друге стране, коментаришете Додикове тврдње да су „Хрвати у БиХ маргинализовани“?

- Додик би одговарало стварање трећег ентитета, како би до краја маргинализирао Хрвате у неком малом ентитету.

Мислите ли да постоји начин да међународна заједница некако услови Милорада Додика да прекине да води такву политику и постане „кооперативнији“?

- Стварно је парадоксално да се на Међународном казненом суду у Хагу суди вођама босанских Срба за злочине и за стварање Републике Српске која је, немојмо заборавити, створена етничким чишћењем, а да у исто вријеме Додик наставља њихову политику у Републици Српској. Међународна заједница је дужна преко својих представника зауставити свакога тко води политику која разбија БиХ.

Да ли видите решење за опстанак БиХ и на који начин, или мислите да ће се све завршити тако што би дошло до распада земље, што је и Додик у интервјуу нашем листу најавио као могућност?

- БиХ мора остати јединствена, ради наше регије, али и ради Европе и у том смислу нитко нема шансе издвојити дио БиХ. Могућност да се издвоји неки дио из БиХ је илузија која ствара несигурност у тој држави и удаљава је од еуроатлантских интеграција.

Који је ваш одговор на критику премијера РС да занемарујете питање Срба избеглих из Хрватске?

- Што се тиче српских избјеглица, ја сам се увијек залагао за повратак хрватских грађана српске националности у Хрватску, јер је то и наш интерес. Ми позивамо све наше грађане да се врате и из Републике Србије и из Републике Српске. При том, Хрватска сукладно својем Уставном закону о правима националних мањина гарантира висок ступањ права Србима у Хрватској. Немојмо заборавити да је до сада Хрватска обновила више од 145.000 кућа и станова из државног буџета, те да је у липњу 2008. донијела Акцијски план за убрзану provedбу стамбеног збрињавања бивших носитеља станарских права оних који се желе вратити у Републику Хрватску.

Шта ћете ви урадити да допринесете решењу кризе у Босни?

- Од 1990. године залажем се за цјеловиту БиХ у којој ће три конститутивна народа имати равноправан положај и као доживотни бивши предсједник РХ настави ћу се за то залагати.

Колика је, према вашој оцени, одговорност члана Председништва БиХ Хариса Силајџића за настанак тренутне кризе?

- Тешко ми је за било кога утврђивати конкретну одговорност па и за Хариса Силајџића.

Ипак, морам рећи, да се он увијек изјашњавао за цјеловиту БиХ.

У јануару истиче ваш други председнички мандат. Шта сматрате својим највећим успехом у протеклом периоду?

- Мислим да смо у посљедњих готово десет година успјели учинити велике помаке. Хрватска је године 2000. била у својеврсној самоизолацији, требало је Хрватску отворити свијету и Хрватску укључити у сва релевантна збивања у свијету. На почетку 2000. године поставили смо два стратешка циља: улазак у НАТО и у Еуропску унију. Први циљ је остварен, у травњу ове године Хрватска је постала чланица НАТО, а након данашњег потписивања споразума са Словенијом и јучерашњег завршетка потписивања Лисабонског споразума доиста можемо рећи да је Хрватска на прагу уласка у ЕУ. Хрватска управо завршава и двогодишњи мандат као нестална чланица Вијећа сигурности УН, а избор наше земље у Вијеће сигурности била је потврда Хрватске у међународној заједници. У задњих 10 година успјели смо од Хрватске створити правну државу у којој вриједе еуропски стандарди на сваком подручју. Професионализирали смо војску, полицију и сигурносно-обавјештајне службе. Још нам предстоји довршавање реформи на подручју правосуђа и јавне управе да бисмо испунили све увјете за улазак у ЕУ.

Шта сте пропустили да учините?

- Жао ми је што нећу дочекати улаз Хрватске у ЕУ као њезин предсједник.